

# שעת ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"  
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

בית הכנסת "זכור לאברהם" פיז'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 277

ערש"ק פרשת "זקת" כט' בסיון תשע"א

## רפואה שלמה!

נתאר לעצמנו, שמודיעים בתקשורת על אדם שפרץ למחשבי בתי החולים ברחבי הארץ ומחק להם את כל מאגרי המידע, ולא זאת בלבד אלא אף נכנס למחשבי התרופות וגנב את כל התרופות שבמחסנים!!! לאחר שנתפס והתבקש להשיב את המידע ואת התרופות מיד, ענה באדישות מופלגת: "זרקתי הכל לים"!!! כיצד היינו מביטים על אותו אדם בודאי היינו חושבים שהינו רע מעללים, רשע אכזרי ובעצם אין מילים שיוכלו "לכבדו" כנאב למעמדו! מסתבר, שלא מעט מאיתנו אף היו דורשים עונש כבד: "מאסר עולם" או שמה "עליה לגרדום" למען יראו וייראו!!! ועתה, הבה נתבונן בפרשתנו. קוראים אנו על נחש הנחושת שעשה משה בעת המגיפה שראה כל הנשך וחי! ובמסכת ברכות, מסופר על חזקיה המלך שעשה מספר דברים שהסכימו איתו חכמים: גנו ספר רפואות, כיתת נחש הנחושת וגירר עצמות אביו! והדבר יפלא שבעה, כיצד יתכן שחזקיה - אוהב של ישראל, גנו את "המידע הרפואי" - "ספר הרפואות" שבו היתה כתובה תרופה לכל מחלה, ועל שכיתת "נחש הנחושת" שהיה בעצמו מחסן תרופות בלתי נדלה! ועוד שהסכימו וסמכו ידם עליו החכמים!!! אלא שיש כאן מסר נוקב ונפלא במיוחד. ידע חזקיה המלך וידעו חכמים שישורים הבאים אצל האדם - ולטובתו הם, למען יפשפש במעשיו וייעשה תשובה על עוונותיו... והנה, הפסיקו האנשים לעשות תשובה ומדוע? מכיון שיש להם את ספר הרפואות ואת נחש הנחושת, והמחלה חלפה ואינה! אולם החטא העוון נשאר בעינו ולא נלחח!!! ואם כן, המטרה שהאדם ישוב לברואו ויעשה תשובה מעולה לא הושגה כלל ועיקר! השרש נשאר רקוב והסתמימה הזמנית שיש תחריר את המצב! ועתה, נתבונן בעצמנו, האם כאשר רואים את הראש אנו אצים רצים לקחת את הכדור מבלי לחשוב פעמיים? אם התשובה חיובית, סימן ש"התשובה" תרתי משמע שלילית. השיבה אל ה' לא הושגה ויתכן אף שנמצא עצמנו עד מהרה עם כאב שונה חלילה!!! נפשפש במעשינו ונשוב אל בוראנו ויוצרנו, ונזכה לרפואה שלמה בכל אברינו וגידנו!

## מצפים מאיתנו בשמים!

זכה דורנו בזכות עצומה ונפלאה, ממש מתנה נדירה משמים. דורנו זכה למופת הדור והדרו, לשר התורה, גדול משיכמו ומעלה - מרן רבינו עובדיה יוסף שליט"א. כל התורה כולה מונחת בכיסו ועשרות ספרים חיבר, לבטח גדולה זכותו בשמים ובארץ. בואו ותקראו על חלום אותו וכתב בהקדמת סיפרו "טהרת הבית" (חלק ב') וזה לשון קודשו: "אזכרה ימים מקדם עם לבבי אשיחה ועלה במחשבה לפני למעט בהופעותי ברבים כדי להתמסר יותר בעריכת כל חיבורי אשר עימי בכתובים, כי מתי אעשה גם אנוכי לביתי ואם אין לי מי לז' ורעיוני על משכבי סליקו. והנה בחלומי בלילה ההוא, ראיתי את הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל מבגדד (מחבר שו"ת רב פעלים וספר בן איש חי ועוד) אשר בא לבקר בביתי ופניו מאירות כזוהר החמה. נכנס לחדר הספריה והתיישב ליד השולחן. ראה לפניו אחד מחיבורי, כמדומני שו"ת יביע אומר, והתחיל לעיין בו אחת הנה ואחת הנה, וכשסיים אמר: טוב מאוד, ושאל אותי האם אני ממשיך להופיע ולדרוש ברבים דברי תורה ומוסר כאשר היתה באמנה איתי. עניתי ואמרתי כי עדיין אני ממשיך להופיע ולדרוש ברבים בשיעורי תורה ובדרשות כאשר חנני ה', ובדרך כלל אני מופיע ביחד עם עמיתי הרב הגדול רבי יהודה צדקה שליט"א (שהוא קרובו ושאר בשרו של הגאון רבי יוסף חיים). אך התאוננתי לפניו שדבר זה מפריע לי בהמשך הכנת חיבורי להוציאם לאור, שמוני נוטרה את הכרמים, כרמי שלי לא נטרתי. ענה דודי (רבינו יוסף חיים) ואמר לי בסבר פנים יפות: טוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל תנח ידיך, כי יש נחת רוח מאוד לפני השם יתברך בזיכוי הרבים כששומעים דברי תורה ומוסר וחוזרים בתשובה, וכל אחד שחוזר בתשובה הוא עולם מלא. ואיקץ והנה חלום. והנה אמת נכון הדבר כי כיוצא בזה אמר לו המלאך המגיד למורן הבית יוסף (עיין במגיד מישרים פרשת שמות דף מז ע"ב): "ואל תצטער על שאתה מטפל בענייני הציבור ועל ידי כך אתה מתבטל מעסק התורה, כי אחוז בזה וגם מזה אל תנח ידיך, כי שניהם כאחד טובים, ועל ידי הכל זוכה לחלוקא דרבנן למהו ליה (להיות לו) כתונת פסים וכו', כי עסק התורה לחוד וצרכי הציבור לחוד, וכן תפילה לחוד, ומכלהו אתעבידו ונהו לבושין דיקר לאתלבשא בהו בר נש כד נפיק מהאי עלמא, לכך עסוק בכלוהו" (ומכולם יעשו לבושי כבוד להלביש בהם את האדם כשיצא מזה העולם, לכן עסוק בכלום), עד כאן לשונו הקדושה והטהורה של מופת הדור והדרו. הנה לנגד עינינו כתובות שורות נפלאות על מעלת זיכוי הרבים שאפילו מגדול הדור שזמנו יכול לשמש לכתובת ספרים, להכרעת דברים כבדי משקל ולפסיקת מאות ואלפי פסקים, מצפים שיצא אל העם ויזכה את הרבים, ששייב רבים מעוון ויקרב את האחים התועים לחיק אבינו שבשמים. כמה כל אחד מאיתנו צריך ומחוייב לתת מזמנו וממרו, מכספו ומכוחותיו לעניין חשוב זה. כמה מצפים מאיתנו בשמים שנקרב עוד יהודי לחיק היהדות, שנזמין עוד שכן לשיעור תורה וניקח עוד מכר לתפילה. כמה מייחלים במרום שנשפיע על עוד משפחה לשמור שבת ועל עוד הורים לשלוח את ילדיהם לחינוך תורני טהור, וכן הלאה, אך עם כל זאת צריכים אנו הדרכה ועצה, תפילה וברכה שנקרב אך לא נתקרב, שנשפיע ונתקן אך לא נקלקל ונתקלקל, שנגרור אנו ולא נגרר כי יש מציאות שמטהר נטמא, כמו שמצינו בפרשתנו, שהמזה אפר פרה אדומה כדי לטהר את האדם הטהור, אף שמטהר את האדם, המזה עצמו נטמא! אך כבר הורנו חז"ל הקדושים ששליחי מצוה אינם ניזוקים והבא ליטהר מסייעין בידו. נקדים תפילה ותחינה לפני שוכן מעונה שיזכה אותנו ויצליח דרכינו לקרב הרחוקים ולזכות את הרבים, ועל ידי כך נזכה לגאולת עולמים.

## זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א י"ם ח"פה
21:04	20:33	19:31	ת"א
21:07	20:31	19:14	י"ם
21:05	20:35	19:22	ח"פה

הפסרת השבוע:

"כה אמר ה' השמיים

כסאי"

## מטעמים לשבת

"ואזוב ושני תולעת" (יטו)

כתב ב"נחל קדומים": מספרים על פילוסוף אחד שאמר, שלפיכך יכולים בני אדם לשלוט על הבהמות, שכן אם יש לנו הזכות לאכול את בשרן, הרי ודאי שזכאים אנו לשלוט עליהן בחייהן. אמר לו חכם אחד: אם כן הרי צריכות התולעים לשלוט על האדם, שכן אחרי מותו הן אוכלות את בשרו... לפיכך אומר הכתוב, שיקח הטמא אזור המרמו על שיפלות - "ישפיל עצמו כאזוב" - כי עליו לזכור ש"שני תולעת" - שהוא השני לתולעת, כלומר שהתולעת קודמת לו, כיון שהיא אוכלת אותו, ובמה איפוא יוכל להתגאות...  
**(מעינה של תורה)**

"קוז את המטה והקהל את העדה אתה ואהרון אוזיך, ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו" (כה)

נשאלת השאלה, מדוע חטא כאן משה בהכותו את הסלע במטהו? הרי הוא נצטווה במפורש מאת ה' לקחת עימו את המטה? משיב על כך רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל בספרו "תפארת יהונתן": התורה לימדה כאן דרך ארץ, שלא יבוא אדם לייסר את חברו מיד בדברי חירוף ובתקיפות עזה, אלא אמירתו תהיה תחילה בדברי נועם וריצוי, ורק אם לא יועיל בזה, ניתנה לו הרשות לאחוז באמצעים יותר קשים. לכן אמר ה' למשה: "ודברתם אל הסלע" - בדברי ריצוי - לקדש את שמו ברבים וללמד את ישראל בדורות הבאים דרכי הנהגה והדרכת הציבור. והמטה נצטווה לקחת ביד, שאם לא יתן הסלע מימיו בדיבור - יוסר בהכאה, ומשה רבינו לא עשה כן ונמנע ממנו קידוש ה'.

**(תורת הפרשה)**

"באר זופרוה שרים, כרוה נדיבי העם" (כא,יז)

מרון החיד"א זצ"ל עמד על כך, שהתורה הקדושה אין לה קץ, ולאחר שגדולי החכמים עמדו על ההלכה וחידשו חידושים וההלכה פסוקה, עדיין באים תלמידי חכמים שבכל דור, מעמיקים ומחדשים ומגלים מטמוניות. כי בכל הלומד תורה לשמה מתנוצץ אור מנשמת משה רבינו עליו השלום ומסייעו. וזהו: "באר" - היא התורה, "חפרוה שרים" - גדולי הדורות, ואחריהם "כרוה נדיבי העם" - כל הלומד מעמיק בה, "במחוקק" - כי הוא נעזר על ידי משה רבינו, "במשענותם" - שהוא לו כמשענת, לעזרו לחדש בה!  
**(מעין השבוע)**

## בזקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

פעם הלך הגאון רבי רפאל דאבוש זצ"ל ברחוב היהודים, בטריפולי. לפתע נקרה על דרכו גוי אלים, שהיה בעל זרוע ומקורב למלכות. הלה החליט להתעמר ברבם של היהודים, עצרו ושאלו בבוז: "מי אתה?". הגאון רבי רפאל, עניו ושפל ברך כדרכו, ענה במילותיו של אברהם אבינו: "אנכי עפר ואפר!" לתשובה כזו לא פילל. הוא נבוך, והפטיר: "הסתלק, לך מעימיל!" והחווה לו תנועת ביטול בידו. הרב המשיך בדרכו ואותו גוי הלך לביתו, ולפתע חלה במחלה אנושה. גופו התמלא במים, בשרו הפך לבצקת, וכל הרופאים נילאו מלרפאו. הוא פירפר בין החיים והמוות, נאבק על כל נשימה. בא אליו אחד מחכמי דתו, ושאלו: "כלום עשית מעשה רע?", הרשע הארור לא יכול היה להיזכר במעשה רע שעשה מימיו... הלה המשיך ושאל: "האם פגעת באדם קדוש לאחרונה?". הרהר הגוי וזכר: "יום אחד עברתי ברחוב היהודים ונתקלתי ברבם. שאלתיו מיהו, וענה לי: עפר ואפר. או אז אמרתי לו: גש הלאה... אמר הקאדי: 'אכן, נודע הדבר! עתה ידעתי בשל מי הרעה שהתחוללה על ראשך! אם רצונך להבריא, עליך למהר ולבקש את סליחת הרב!". מיהר הגוי ושלח את ילדיו אל הרב ובידם תשורות יקרות ערך. מאן הרב לקבל את מתנותיהם, אך שמע לבקשתם שיסלח לאביהם. עמד, הניח ידו על עיניו ונשא תחינה. שתי מילים אמר, ולא יסף. ואז פקח את עיניו ואמר לבנים: "לכו לביתכם!". הם שבו לביתם, והגוי קם ממיטת חוליו והבריא. והוא ובני ביתו השכימו לבית הצדיק, להודות לו ולבקש את סליחתו על הפגיעה בכבודו. והיה הדבר למופת, ולקידוש שם שמים ברבים, בין בעם ישראל ובין בעמים!

**(מעין השבוע)**

הגאון רבי אברהם פטאל זצ"ל, מגדולי ארם צובא היה. בגיל שנים עשרה התייתם מאימו עליה השלום. אביו נותר עימו ועם שתי אחיותיו הפעוטות, כשהוא עמוס חובות כבדים עקב מחלתה הממושכת של האם. בצער ובכאב שוחח עם בנו הגדול. יודע הוא שחשקה נפשו בתורה והיא משוש חייו, אך מה יעשה ומצבו אינו מאפשר לו להמשיך ולשלם שכר לימוד עבורו... לא זו בלבד, אלא שהוא מבקש מבנו שיטה שכמו לפרנסת בני הבית, ויעזור בפרעון החובות. אם ישארו לו זמן וכוח, יוכל להקדיש עיתים לתורה... "ההכרח לא יגונה", והילד הסכים לצאת לעבוד. ברם, בטרם מצא עבודה, תקפתו מחלה ומצבו הלך והחמיר. הרופא שהוזעק הודיע שהמחלה אנושה ואין בידו לעזור... אך הילד לא היה החולה היחיד באותה מחלה. בנו של אחד מעשירי העיר לקה בה אף הוא, ואביו הזעיק את בכירי הרופאים מאירופה. הגיעו, בדקו את הנער, הודיעו אף הם שאין למחלה זו רפואה! חשכו עיני רבי משה פטאל. הלך לרבני העיר וביקש: "אנא, העתירו לרפואת בני. למה תלקח ממני אם על בנים!", בייאושו פנה אל הרופא, וביקש לשמוע האם אפשר כל תקווה. אמר הרופא: "תרופה אין, אבל לפעמים מתאושש החולה ונרפא, ברם ככל הנראה לא כך יהיה לבנך". נחרד האב, "מדוע תאמר כן", שאל. והרופא ענה: "כי עיניו כבויות, רצון החיים אבד לו... מיהר האב לביתו, ובנו אכן שוכב ועיניו כבויות. אמר לו: "נדר נדרתי, אברהם אם תקום מחולי זה, תמשיך ללמוד כאוות נפשך!". מיד זהר אור בעיני הנער וחיוך זרח. תוך כמה ימים התאושש וקם מחוליו, בסמוך להלוויתו של בן העשיר. שב לשקוד על תלמודו, והיה לגדול בתורה, דולה ומשקה לעדרים וזכות הרבים תלויה בו!

### זיודת השבוע

הבא מפרשתנו שישה ניסים שנעשו שלא כדרך הטבע.

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485  
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)

אחד מספריו של מו"ר עטר ראש הישיבה הרה"ג ר' יוסף מוגרבי שליט"א

### והייתם לי סגולה

סגולה לפרנסה לקיים בכל יום י"ג עיקרים, וגם לקרוא את אגרת הרמב"ן.

**(ישועה והצלחה)**

# מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

## היזכור הבנים

### תורת זוסר

בכפר בגלילות העיר ווארקיי התגוררו שני מלמדים, ושניהם היו מחסידיו של האדמו"ר רבי יצחק מווארקיי זצ"ל. אך בעוד ושניהם היו מאוחדים בכך שהיו מלמדים וגם מחסידי ווארקיי, הרי שבדבר אחד היו נפרדים דרכיהם - במידת החסד. האחד היה דואג את דאגת הדל ומכניס אורחים לביתו, ואילו משנהו היה מתעסק עם עצמו, וכשהיה אורח מבקש ללון בביתו, היה דוחה אותו על פניו בטענה שעוסק הוא בתורה, וכי "תלמוד תורה כנגד כולם". הולכי דרכים הביאו את סיפורם של השניים בפני רבם הצדיק מווארקיי, והצדיק טען כי אינו מאמין לסיפורים, אלא ילך הוא בעצמו לבתים של שניהם כדי לבדוק את מעשיהם. קם הצדיק ועזב את ביתו לבדו, ובשעת לילה מאוחרת הגיע לכפר בו התגוררו. התקרב ליד ביתו של המלמד שהתהדר ב"תלמוד תורה כנגד כולם", דפק הצדיק בחלון הבית ושינה את קולו שלא יכירוהו, באומרו שהינו אורח המבקש מקום ללון. אך כצפוי כן היה, דלת הבית נשארה סגורה, ורק הקול - קולו של המלמד - נשמע החוצה באומרו שאינו מחוייב בהכנסת אורחים, שכן "תלמוד תורה כנגד כולם". המשיך הצדיק מווארקיי גם לביתו של המלמד גומל החסדים, גם הפעם שינה הצדיק את קולו, אך עד מהרה נפתחו בפניו שערי הבית, והמלמד הכניסו בכבוד וביקר לביתו, ואף גדלה התרגשותו בראותו את הזכות הגדולה שנפלה בחלקו להיות אכסניה לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם. בבוקרו של יום הגיע השמועה לכל יהודי הכפר, כי הצדיק המפורסם רבי יצחק מווארקיי נמצא אצלם בכפר. עזבו כולם את כל אשר להם ובאו להקביל את פני הצדיק. לא רק הם באו, אלא גם ילדיהם הביאו כדי שהצדיק יבחן אותם על תלמודם ויחווה דעתו הקדושה על ידיעותיהם. נעתר הצדיק לבקשת יהודי הכפר ובחן את הילדים על תלמודם, אך בעוד ותלמידי המלמד בעל האכסניה ובעל החסד, ידעו והצליחו, הרי שילדי המלמד השני לא ידעו דבר מלימודם, וכל העם רואים. עומדים היו בני הכפר כגורן עגולה לפני הצדיק, והוא הצדיק שואלם - "התדעו מה ההבדל בין הילדים הללו, מדוע ילדי מלמד זה יודעים ומצליחים, ואילו ילדי המלמד השני אינם יודעים כלום?!", לא ידעו מה להשיב, והצדיק מווארקיי לימדם לקח באומרו: "עיקר לימוד התורה הוא כדי לקיים מצוותיה, וקיום המצוות - זהו גוף התורה. לכן, מי שגם מקיים את כל מצוות התורה וזריו במלאכת שמים, יש לתלמידים סיעתא דשמיא, והם מצליחים בעסק התורה, כפי שראינו עתה בתלמידי של גומל החסדים. אך להיפך, מי שאינו מקיים את המצוות הלכה למעשה, אין לו את הסיעתא של זכות התורה. ולא רק זאת, אלא התורה אף בורחת מאדם שכזה, ולכן אין תלמידיו מצליחים בלימודם". את הדברים הנוקבים שמעו כולם, אך במיוחד המלמד שבגיניו כל הסער. הוא לקח את הדברים לליבו והחליט לשנות דרכו ולהיטיב מעשיו. כך קיבל וכך נהג, ולא עברו הימים עד שגם תלמידיו הצליחו ועשו פרי. בבית שרואים הילדים שמידת החסד שולטת והיא אף "תורה" בפני עצמה, הרי שהילדים קונים קנין במידה נפלאה זו ולומדים להיטיב עם הזולת ובבוא העת, כשיגדלו אף עם בן/בת זוגם ובאותה מידה זוכים הם לקבל מזולתם ונעשים חיהם מאושרים בכפליים. נתחזק במידה זו ונחילנה לילדינו, לטוב להם ולנו כל הימים.

## שלום בית

### המציא לנו מזוילה...

בספר אהבה ורעות הביא שמחילה היא דבר חיוני בנישואין - הלא כולנו בני אדם ועלולים לטעות. לעולם אין לטור טינה לבן הזוג, כי אם לסלוח מיד, תמיד כדאי לנסות להרגיש את עצמך במצבו של בן זוגך. האם היית רוצה תזכורת על שגיאות העבר, או מעדיף מחילה על הנושנות? התייחס לבן הזוג עם אותו יחס שאתה היית רוצה לקבל. אדם שאינו סולח, מראה שהוא נגוע במידות האנוכיות ובגאוה. חז"ל אומרים שישראל ניכרים בג' מידות: ביישנים, רחמנים וגומלי חסדים. במחילה לבן הזוג טמונות שלוש מידות יהודיות אלו:

הבושה - נובעת מההכרה בחוסר שלמותך, וכתוצאה מזה הינך מתבייש לנטור על חוסר שלמות הזולת. יש לך רחמנות, כי אינך רוצה להכאיב לבן הזוג על ידי מניעת מחילה, וגמילות חסדים - היא כאשר אתה מתעלם מחסרונות בן הזוג. בנוסף לכך, נסה לדמיון את גודל השכר שתקבל על מחילה: ימחלו לך על כל חטאיך. במסגרת הנישואין עלולים תמיד להתגלות טעויות שנגרמו על ידי בן הזוג. ובמקביל ניתנות הזדמנויות אין ספור לסלוח ולקבל את השכר העצום של מחילת כל העוונות. בכל פעם יש לשמוח בהזדמנות הנוספת למחול ולכפר על חטאינו. הפסוק אומר: "כמים פנים אל הפנים, כן לב האדם לאדם", כמו שאתה מרגיש בליבך על הזולת, כך ירגיש הוא בליבו כלפיך. אפשר לשלוט על רגשות הזולת כלפיך, מתוך הרגשות חיוביות עליו. הכל תלוי בך. למה לתת לאדם להרגיש טינה כלפיך, אם לפי השיעור שתטה את לבבך אליו תוכל להטות את ליבו אליך? חז"ל משווים את הנעלבים ואינם עולבים לצאת השמש בגבורתו. השמש היא בעלת עוצמה חזקה ונוראה שאין לעמוד בה. אדם שמוכן להיעלב ולא להשיב, יש בו מכוח זה, כי הוא הצליח להתגבר על יצר הנקמה הטבוע בו, הוא מסוגל לשלוט בעצמו ואין יצרו הרע שולט עליו. זהו הכוח האמיתי. הסבר נוסף הוא, שהשמש היא מקור החום, ואינה זקוקה לקבל חום ממקור אחר. האדם שמסוגל לשאת עלבון בלי להחזיר, הוא אדם שכל מגמתו היא להעניק לאחרים בלי לקחת לעצמו. הוא מרגיש שבהשבת עלבון יש בה מעין נטילה מאחרים, כי בכך דורש הוא את החזרת כבודו. אך רצונו הוא להימנות עם אלה שמוסרים מעצמם, כמו השמש. ואשרי הנוהג כן בחיי הנישואין, לטוב לו כל הימים.

### אמרי שפר

- **הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק אומר:** מדוע בכה רבי בעת שאמר: "יש קונה עולמו בשעה אחת"? (עבודה זרה ו,ע"ב) - כי דבר שקונים תוך שעה, אפשר לאבד תוך מחצית השעה.
- **הרה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי אומר:** בעבור הבושה מתבטל האדם ממצוות רבות, כי חושש שמא ילעיגו עליו הליצים.
- **הרה"ק רבי יעקב יוסף מפולאנה אומר:** כשאדם דבוק בהקב"ה באמת, אינו חושש מפני המלעיגים.
- **הרה"ק רבי מרדכי מלכוביץ אומר:** יהודי ללא מסירות נפש, אינו יהודי כלל.

# על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

מכל אדם טרח להשיג טעמה ולא ידע, וזהו שאמר שלמה המלך "אמרתי אחכמה", למה נכנסתי לעובי הקורה להשיג טעמה, כדי להודיע "והיא רחוקה ממני", דהיינו, כדי להודיע ולברר לפני העולם שהיא רחוקה ממני, ועל ידי זה ידעו את ערכו של משה רבינו... (עוד יוסף חי)

## (תורת הפרשה)

תורתנו הקדושה מצווה אותנו: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". כתוב בספר הקדוש "ראשית חוכמה" שכפי התרחקות האדם מהימשכות אחרי לבבו ואחרי עיניו, כן דבקו ב"והייתם קדושים לאלוקיכם"! ורבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל שאל, שאחרי שכתבה התורה: "וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם", מדוע שבה וכתבה: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי", ומדוע רק לבסוף כתבה: "והייתם קדושים לאלוקיכם"? אלא רמזה תורה, שאין המצוות מקדשות את האדם עד שהוא זהיר מלתור אחרי מחשבת הלב וראיית העיניים! משל למה הדבר דומה? למי שביתו מלא רפש וטיט, אפילו יכניס לביתו כלי זהב ופז לא יתייפה על ידם. אלא ינקוהו תחילה, ואז יהדרוהו הכלים הנאים!

## (מעייני השבוע)

"זאת חוקת התורה" (יט,ב). אמר הקדוש ברוך הוא: חוקה חקקתי גזירה גזרתי, אי אתה רשאי לעבור על גזרתי (במדבר רבה יט,א). הנה שלמה המלך אמר (קהלת ז,כג): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". ויש לשאול מדוע ניסה בכלל שלמה המלך להתחכם בענין פרה אדומה, אם ידע בתחילה שהקדוש ברוך הוא הודיע את הטעם רק למשה רבינו? והענין יובן על פי משל למלך שהיה שולט בארץ אחת, והיה לו אח שהוא גם כן מלך בארץ אחרת רחוקה, וזה האח היה לו גיבור מופלא מפורסם בגבורתו בכל העולם, ושלה לאחיו את הגיבור הזה במתנה. כשהגיע הגיבור המופלא אצל המלך קיבל אותו בכבוד גדול, ובהיכל המלך ישבו שרים נכבדים וכן ראש הגיבורים של המלך. ואז קם ראש הגיבורים ואמר לגיבור המופלא: בוא ונלחם אני ואתה ונראה מי ינצח. וכן היה שנלחמו זה עם זה, ותיכף ומיד הפיל הגיבור המופלא את ראש הגיבורים לארץ כמפיל שה אחד. לאחר מכן, שאל הגיבור המופלא את ראש הגיבורים: מדוע ביקשת להילחם עימי, וכי לא שמעת על גבורתי? השיב לו: כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא לכבודך, כדי שבני המדינה יראו את גבורתך, שאף שאני ראש הגיבורים, עם כל זה לידך אני נחשב כמו שה, ואז יעריכו אותך יותר ויגדל שמך במדינה זו אלף ידות. והנמשל - שלמה המלך ידע שלא יוכל להשיג את טעמה של הפרה אדומה, אולם רצה להגדיל את כבודו של משה רבינו שכולם ידעו שאין כמו משה רבינו, שאפילו שלמה החכם

# אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ הסוחט בשבת זיתים לעשות מהם שמן, או ענבים לעשות מהם יין, חייב משום מפרק (שהיא תולדה של מלאכת דש), ואסור מדברי סופרים לסחוט תותים או רימונים, שהואיל ומקצת בני אדם סוחטים אותם כזיתים וענבים, לפיכך גזרו בהם שמא יבואו לסחוט זיתים וענבים.
- ✓ כל פרי שנוהגים באיזה מקום לסחוטו לשתות מימיו מחמת צמא או תענוג, מפני שהפרי מצוי במקום ההוא בשפע רב, אסור לסחוטו בכל העולם כדין תותים ורימונים. ולכן אסור לסחוט אגסים, מפני שבכמה מקומות נוהגים לסחוטם למשקה, וכן אסור לסחוט תפוחי עץ, כמו כן אסור לסחוט תפוחי זהב ואשכוליות, כיון שנוהגים לסחוטם הרבה מאוד בזמנינו. וכן יש להחמיר בעגבניות וכדומה שלא לסחוטן בשבת אלא על גבי מאכל.
- ✓ מותר למצוץ בפיו המיץ שבפירות, כגון תותים ורימונים, תפוחי זהב ואשכוליות, וכן למצוץ הבשר שנשרה במרק והפת שנשרה ביין, ומכל מקום נכון להחמיר בענבים (שעיקר איסור סחיטתם מן התורה) לבל ימצוץ המשקה בפיו כשאינו מניחם בתוך פיו ממש אלא כדרך יניקה, אבל אם מניחם לתוך פיו ומוצץ המשקה, ואחר כך משליך החרצנים והזגים - מותר לכל הדעות.
- ✓ מותר לסחוט אפילו אשכול של ענבים לתוך אוכל כדי לתקן את טעם האוכל, שמשקה הבא לאוכל דינו כאוכל, והרי הוא כמפריד אוכל מאוכל שאין בזה איסור של מפרק וההיתר הוא אפילו כשאנינו סמוך לסעודה, ואפילו אם לא משאיר קצת מן המשקה בפרי - מותר. וכל שכן שמותר לסחוט שאר פירות כגון תפוחי זהב ואשכוליות לתוך אוכל, ובלבד שהמאכל שבצלחת מרובה, באופן שהמשקה הנסחט עליו מתערב באוכל ורובו נבלע בתוכו, אבל אם המאכל מועט והמשקה הנסחט צף עליו מפני ריבוי המשקה - אסור, ולכן אותם הנוהגים לתת שתיים או שלוש כפיות סוכר בכוס, וסוחטים על זה תפוחי זהב חצי כוס או יותר - יש למחות בידם.
- ✓ ההיתר הנאמר בסעיף הקודם שמוותר לסחוט פירות העומדים למשקים לתוך אוכל, הוא דוקא לתוך אוכל, אבל אסור לסחוט אותם לתוך כוס שיש בה משקה, כיון שאין המשקה נחשב כאוכל לענין זה.
- ✓ הרוצה לסחוט לימון לתוך כוס תה, נכון להחמיר שלא יסחוט אותו לתוך כוס תה חם שהיד סולדת בו, מפני שהלימון נחשב דבר חריף שמבשל אף בכלי שני, וכן לא יסחוט את הלימון לתוך כוס שיש בה סוכר לפני שיערה מים רותחים מכלי ראשון לתוך הכוס, מפני שכשמערה מים חמים שהיד סולדת בהם מהכלי שעל האש, הרי הוא מבשל את מיץ הלימון, (ונמצא שעושה חומרא המביאה לידי קולא), אלא יערה מים רותחים לתוך כוס ריקה, ומשם יערה את המים (שבכלי שני) לתוך כוס שיש בו מי לימון וסוכר (ואם נוח לו יותר לסחוט הלימון ישירות לתוך כוס תה מוכן, ימתין זמן מה עד שהתה לא ייהיה חם שהיד סולדת בו, ואז יסחוט את הלימון).
- ✓ פירות או ירקות הכבושים בחומץ או במי מלח, וכן ירקות שלוקים, מותר לסחוטם בשבת לתוך כלי ריק אם אינו צריך למים היוצאים מהם, ואינו סוחטם אלא כדי לתקנם ולהכשירם לאכילה, וכן מותר לסחוט לפת ושאר ירק המבושל מהשומן שנבלע בהם, כשסוחט מפני שאינו יכול לאוכלם מרוב שמנינותם, ואם הוא צריך למימיהם, אינו מותר לסחוטם אלא לתוך כלי שיש בו אוכל, אבל אם אין בו אוכל - אסור.
- ✓ אסור לחתוך אשכולית לרוחבה ולדחוק באשכולית על ידי כך להוציא ממנה את המשקה לשתותו, אבל מותר לאוכלה בכפית אם ניהור שלא לסוחטה, וגם לא יתכוין דוקא למיץ בשעה שהוא אוכל, אולם מן הראוי להחמיר גם בזה.

## (השבת והלכותיה)

# העלון מוקדש לתפילת רבים

לרפואתו השלימה של הוד כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה שליט"א.

הרה"צ רבי יעקב ישכר בער בן סימה רייזל

ובזכות זיכוי הרבים יחזקהו ויאמצהו השי"ת לאורך ימים ושנים ורעננים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אכי"ר.